

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02405/2017-ERU

V Praze dne 24. února 2017

Č. j. 02405-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02405/2017-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **CZ TEPLŮ s.r.o.**, se sídlem Praha 4, Ledařská 433/9, 147 00, IČO: 267 44 805, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I.** Účastník řízení, společnost CZ TEPLŮ s.r.o., se sídlem Praha 4, Ledařská 433/9, 147 00, IČO: 267 44 805 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. září 2015 v obci Beroun v ulici Švermova u nemovitosti č. p. 1366 v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojním mechanismem (bagr) zemní práce související se stavbou „Rekonstrukce teplovodu lokality VS2 Beroun – 2. Etapa Beroun, Beroun - Město“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky dn 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**
- II.** Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10517.
- III.** Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10517.

Odůvodnění

Dne 21. března 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 1. září 2015 v obci Beroun v ulici Švermova u nemovitosti č. 1366/13, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 10. června 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03098-7/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 03098/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 20. února 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 1. září 2015 přijal územní správce plynárenských sítí společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaného společností RWE GasNet, s.r.o., ke kterému došlo v obci Beroun v ulici Švermova u nemovitosti č. p. 1366 v důsledku provádění zemních prací souvisejících se stavbou. Kontrolou bylo zjištěno poškození plynárenského zařízení.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Smlouvy o dílo ze dne 12. srpna 2015. Objednatel byl společnost RWE Energo, s.r.o. (dále jen „objednatel“).

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována na základě územního souhlasu vydaného Městským úřadem Beroun, odborem výstavby, č. j. [REDAKCE] ze dne 21. července 2015.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území stavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím společnosti RESVA s.r.o. požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 15. dubna 2015 vydáno společně s orientačním zákresem polohy plynárenského zařízení do mapových podkladů.

Dne 15. dubna 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření o existenci sítí plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 13. srpna 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Dne 13. srpna 2015 bylo zhotoviteli předáno staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla nebo měla být účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 1. září 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Beroun v ulici Švermova u nemovitosti č. p. 1366 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s provedením výkopu v souvislosti s rekonstrukcí teplovodu k poškození plynárenského

zařízení účastníkem řízení. Zemní práce tak nebyly prováděny tak, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení ve vyjádření k poškození plynárenského zařízení ze dne 22. dubna 2016 uvedl, že je společností s dlouholetou tradicí v oblasti dodávek tepla a každoročně realizuje několik akcí, jejichž předmětem je budování venkovních rozvodů tepla. Dále uvádí, že dne 1. září 2015 prováděl pro objednatele stavby rekonstrukci teplovodu. Dne 13. srpna 2015 bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo strojním mechanismem (bagr) v důsledku provádění zemních prací souvisejících s rekonstrukcí teplovodu. K okolnostem poškození plynárenského zařízení uvádí, že jednou z hlavních příčin vzniklé havarijní situace byly nepříznivé klimatické podmínky, v průběhu provádění zemních prací opakovaně přšelo, což se promítlo ve výrazně zhoršené viditelnosti plynárenského zařízení. Přestože bylo plynárenské zařízení obnaženo ručně kopanou sondou, plynovodní přípojka nalezena nebyla, neboť v důsledku deště došlo k smazání značení vytyčeného plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem a ani ochrannou fólií. Vzniklou havarijní situaci účastník řízení bez zbytečného odkladu nahlásil RWE Distribuční služby, s.r.o., které vyřešilo situaci pokynem, že se poškozené plynárenské zařízení nebude obnovovat, došlo pouze k zaslepení za odbočkou z hlavní trasy plynovodu. Na závěr účastník řízení uvádí, že všichni jeho zaměstnanci jsou průběžně proškolení odbornými orgány v oblasti bezpečnosti práce a, že je držitelem ISO 9001:2005 a z výše havarijní situace se poučil a upřesnil metodiku a postup kontroly před prováděním zemních prací.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 1. září 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 10. září 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 55 m³ za dobu jeho trvání v délce 25 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny, což účastník řízení doložil potvrzením o provedené platbě ze dne 20. listopadu 2015.

Z kontrolního spisu sp. zn. 03098/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu, měl úřad bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil správního deliktu. Správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu, kdy považuje-li skutkové zjištění za dostatečné, vydá příkaz o uložení pokuty.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět

v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto rozhodnutí ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z vyjádření vydaného správcem plynárenského zařízení ze dne 15. dubna 2015 s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a se sdělením, že plynárenské zařízení je chráněno ochranným pásmem. V protokolu o vytyčení plynárenského zařízení bylo uvedeno, že vytyčení bylo provedeno hledačem typu RD4000 a vedení trasy bylo vizuálně vyznačeno v terénu barvou a dále bylo stanoveno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně a tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny plynárenského potrubí. Rovněž bylo v protokolu uvedeno, že přesné hloubkové uložení nebylo stanoveno, a proto je nutné ověření ručně kopanou sondou. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 22. dubna 2016 uvedl, že i přesto, že přesné hloubkové uložení ověřoval ručně kopanou sondou, plynovodní přípojka nalezena nebyla, neboť v důsledku nepříznivých klimatických podmínek, deště, došlo k smazání značení vytyčeného plynárenského zařízení. Dále účastník řízení uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo strojním mechanismem (bagr). Z výše uvedeného správní orgán vyvodil, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil, když zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení prováděl strojně, přestože si nebyl jistý polohou plynárenského zařízení. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost,

že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Skutečnost, že ke stavbě bylo vydáno stanovisko s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

V řízení bylo prokázáno, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu před zahájením zemních prací. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu jako přitěžující okolnost.

Skutečnost, že i přesto, že přesné hloubkové uložení účastník řízení ověřoval ručně kopanou sondou, plynovodní přípojka nalezena nebyla, neboť v důsledku nepříznivých klimatických podmínek, deště došlo k smazání značení vytyčeného plynárenského zařízení.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě střední a závažnost spáchaného deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako nižší. Tyto okolnosti zvyšují závažnost správního deliktu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Zemní práce byly prováděny protlakem v relativně náročném terénu, k čemu správní orgán přihlédl při svážení o uložení výše pokuty.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 20 000 Kč, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím v souladu s ust. § 150 odst. 3 správního řádu.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení